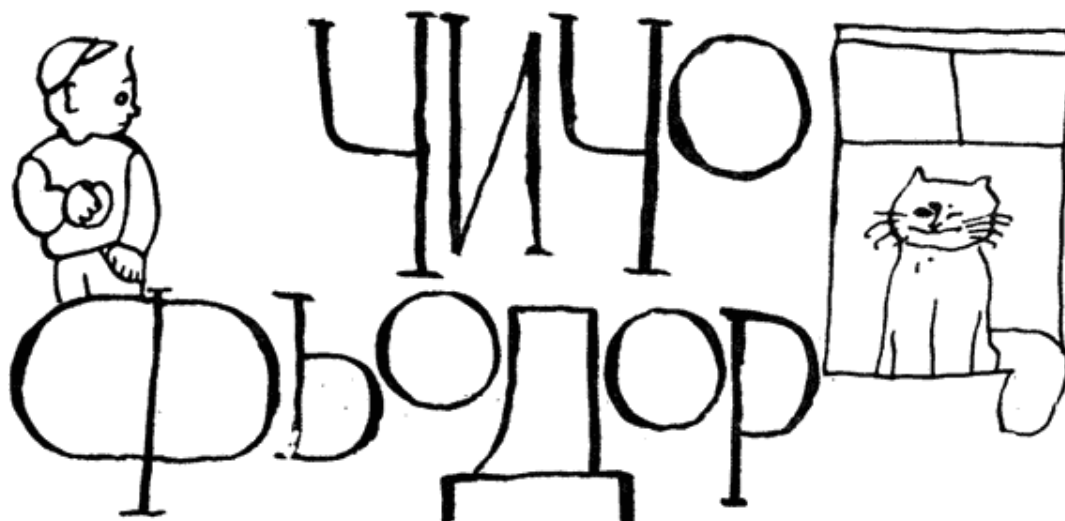

ЧИЧО ФЬОДОР,
КУЧЕТО И КОТАРАКА
(ПРИКАЗНА ПОВЕСТ)

Първа глава

Едни родители имаха момченце. Наричаха го чичо Фьодор, защото беше много сериозно и самостоятелно. На четири години се научи да чете, а на шест — сам си вареше супа. Изобщо, беше много добро момче. И родителите бяха добри — татко и мама.

И всичко щеше да бъде добре, но майка му не обичаше животните. Особено котките. А чичо Фьодор обичаше животните и между него и майка му винаги възникваха разни спорове.

Та ето какво се случи веднъж. Върви си чичо Фьодор по стълбите и яде сандвич. Гледа, на прозореца седи котарак. От голям по-голям, на ивици. Котаракът му казва:

— Ти, чичо Фьодор, неправилно ядеш сандвича. Държиш го със салама нагоре, а трябва да слагаш салама върху езика си. Тогава е по-вкусно.

Чичо Фьодор опита — наистина беше по-вкусно. Почерпи котарака и го попита:

— А ти откъде знаеш, че се казвам чичо Фьодор?

Котаракът отговори:

— Аз познавам всички от нашата къща. Живея на тавана и всичко виждам. Кой е добър и кой е лош. Само че сега ремонтират тавана и няма къде да живея. А после може съвсем да заключат вратата.

— Ами кой те е научил да говориш? — попита чичо Фьодор.

— Никой — каза котаракът. — Тук запомниш дума, там — две. Освен това живях у един професор, който изучаваше езика на животните. Та така се научих. Сега без език не може. Направо си загиваш, от тебе или шапка ще направят, или яка, или просто килимче.

Чичо Фьодор предложи:

— Ела да живееш у нас.

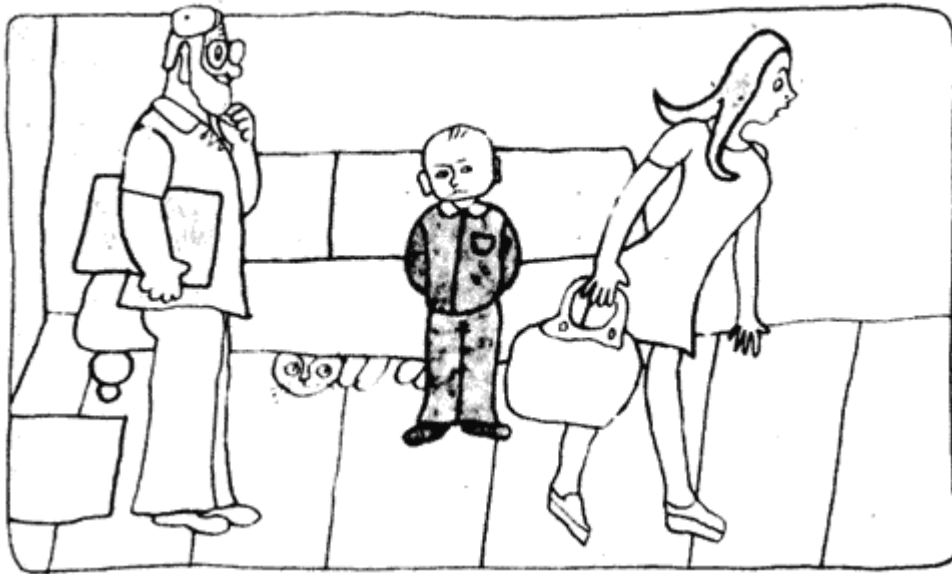
Котаракът се усъмни:

— Майка ти ще ме изгони.

— Ами, няма да те изгони. Татко може да се застъпи.

И отидоха у чичо Фьодор. Котаракът си похапна и през деня се наспа под дивана царски. А вечерта се прибраха татко и мама. Щом влезе, мама веднага каза:

— Нещо ми мирише на котка. Чичо Фьодор май е довел котарак.

А татко рече:

— Какво от това? Голяма работа, котарак. Един котарак няма да ни пречи.

Мама възрази:

— На тебе може да не ти пречи, но на мене ще ми пречи.

— Защо пък ще ти пречи?

— Така — отговори мама. — Помисли си само, каква полза от този котарак?

Татко каза:

— Защо непременно трябва да има полза? Каква полза има от тази картина на стената?

— От тази картина на стената — обясни мама — има много голяма полза. Закрива дупката на тапетите.

— И какво от това? — не се съгласи татко. — И от котарака ще има полза. Ще го дресираме като куче. Ще си имаме котарак-пазач. Ще пази къщата. Не лае, не хапе, но не пуска никого в къщи.

Мама направо се разсърди:

— Омръзнаха ми твоите фантазии! И сина ми развали... Виж какво. Щом този котарак толкова ти харесва, избирай: или той, или аз!

Татко първо погледна към мама, после към котарака. След това пак към мама и пак към котарака.

— Аз — каза — избирам тебе. Тебе вече отдавна те познавам, а този котарак за първи път го виждам.

— А ти, чичо Фьодор, кого избираш? — попита мама.

— Никого — отговори момчето. — Само че, ако изгоните котарака, аз също ще се махна.

— Както искаш — каза мама, — само че котаракът утре да го няма!

Тя, разбира се, не вярваше, че чичо Фьодор ще се махне от къщи. И татко не вярваше. Те си мислеха, че просто така си говори. А той говореше сериозно.

Още от вечерта си подреди в раницата всичко, каквото му трябваше. И джобното ножче, и дебелото яке, и фенерчето. Взе всички пари, които събираше за аквариум. И си приготви чанта за котарака. Котаракът точно се побираше в нея, само мустаците му стърчаха отвън. И си легна да спи.

На сутринта татко и мама отидоха на работа. Чичо Фьодор Се събуди, свари си каша, закуси заедно с котарака и започна да пише писмо.

***„Скъпи мои родители! Татко и мамо,
Много ви обичам. И животните много ги обичам. И този
котарак също. А вие не ми разрешавате да си го гледам. Карате ме да
го изгоня от къщи. А това не е правилно. Аз заминавам за село и там
ще живея. Не се безпокойте за мене. Нищо няма да ми се случи. Аз мога
да правя всичко и ще ви пиша. А докато тръгна на училище, има още
време. Чак догодина.
Довиждане.
Ваш син — чичо Фьодор.“***

Той пушна писмото в собствената си пощенска кутия, взе си раницата и котарака в чантата и тръгна към автобусната спирка.

Втора глава

Чичо Фьодор се качи на автобуса и потегли. Пътуването беше приятно. По това време извънградските автобуси са почти празни. И никой не им пречеше да си приказват. Чичо Фьодор питаше, а котаракът отговаряше от чантата.

Чичо Фьодор попита:

— Как се казваш?

Котаракът каза:

— Вече не зная как. Наричаха ме и Барсик, и Пухчо, и Безделник. И даже Мър Мървич бях. Само че всичко това хич не ми харесва. Аз искам да си имам фамилия.

— Каква?

— Някаква сериозна. Морска фамилия. Аз съм от морските котараци. От корабните. И баба ми, и дядо ми са плавали по корабите с моряците. И мене морето ме тегли. Много тъгувам по океаните. Само че ме е страх от водата.

— Тогава хайде да те кръстим Матроскин — предложи чичо Фьодор. — Тази фамилия хем е свързана с котарците, хем има нещо морско.

— Да, има нещо морско — съгласи се котаракът, — това е вярно. Ами как е свързана с котарците?

— Не зная — каза чичо Фьодор. — Може би с това, че котарците са на ивици и моряците също. Имат си моряшки фланелки.

И котаракът се съгласи:

— Харесва ми тази фамилия — Матроскин. И морска, и сериозна.

Той така се зарадва, че вече си има фамилия, та чак взе да се усмихва от радост. Напъха се по-дълбоко в чантата и започна да си пробва фамилията.

„Моля ви, повикайте на телефона котарака Матроскин.“

„Котаракът Матроскин не може да се обади. Много е зает. Лежи на печката.“

И колкото повече я пробваше, толкова повече му харесваше. Подаде се от чантата и каза:

— Много ми харесва това, че фамилията ми не е подигравчийска. Не е например като Иванов или пък Петров.

Чичо Фьодор попита:

— А те защо да са подигравчийски?

— Защото винаги може да се каже: „Иванов е картоф, Петров е дървен философ“. А за Матроскин нищо такова не може да се каже.

В този момент автобусът спря. Бяха пристигнали на село.

Селото бе красиво. Наоколо — гора, поле и рекичката не бе далеч. Духа един такъв топъл ветрец и комари няма. Пък и в селото живеят доста хора.

Чичо Фьодор видя едно старче и го попита:

— Да имате тук случайно някоя празна къщичка? Да може да се живее.

Дядото отговори:

— Къщи —

колкото щещ! Отвъд реката построиха нов блок, пететажен, като в града. Та половината село се премести там. А къщите си оставиха. И градините. И даже туктаме и кокошките. Избери си, която искаш, и си живеи. И те тръгнаха да си избират. Изведнъж при тях дотича едно куче. Едно такова къдраво, разрошено. И цялото в бодли.

— Вземете ме да живея при вас! — рече то. — Ще ви пазя къщата.

Котаракът не се съгласи:

— Няма какво да пазиш. Ние и къща си нямаме. Ела след една година, като забогатеем. Тогава ще те вземем.

Чичо Фьодор каза:

— Ти, котарако, мълчи. Доброто куче още на никого не е попречило. По-добре да разберем къде се е научило да говори.

— Пазех вилата на един професор — отговори кучето, — който изучаваше езика на животните. Та така се научих.

— Това сигурно е моят професор! — извика котаракът. — Иван Трофимович Съомин! Той имаше и жена, две деца и баба с метла. И все съставяше речник — „Руско-котешки“.

— За „Руско-котешки“ не зная, но „Ловно-кучешки“ съставяше. И „Краво-овчарешки“ също. А бабата вече не е с метла. Купиха ѝ прахосмукачка.

— Няма значение, това е моят професор — рече котаракът.

— А той сега къде е? — попита момчето.

— Замина за Африка. В командировка. Да изучава езика на слоновете. А аз останах с бабата. Но се откри несходство на характерите. Аз обичам, когато човекът има весел характер — саламо-почерпителен. А тя, обратно, има тежък характер. Метло-изгонителен.

— Точно така е — подкрепи го котаракът, — и характерът ѝ е тежък, и метлата също.

— Е, какво? Ще ме вземете ли да живея при вас? — попита кучето. — Или да дойда по-късно? След година?

— Ще те вземем — отговори чичо Фьодор. — Трима е по-весело. Как се казваш?

— Шаро — каза кучето. — Аз съм обикновено куче. Не съм породисто.

— А аз се казвам чичо Фьодор. А котаракът — Матроскин, такава му е фамилията.

— Много ми е приятно — поклони се Шаро. Личеше си, че е възпитан. Куче от добро семейство. Само че изоставено.

Но котаракът пак не бе доволен. Той попита Шаро:

— Ти какво можеш да правиш? Че то и катинарът просто може да пази къщата.

— Мога да заравям картофи със задните си крака. И да мия съдове — облизвам ги с език. Пък и място не ми трябва — мога да спя и навън.

Той много се боеше, че няма да го вземат.

А чичо Фьодор каза:

— Сега ще си избираме къща. Нека всеки мине из селото и да разгледа. А после ще решим кой е избрал най-хубавата къща.

И те започнаха да разглеждат. Всеки ходеше и избираше какво най-много му харесва. А после отново се срещнаха. Котаракът каза:

— Ама каква къща намерих! Цялата измазана. И печката е топла! Половин кухня заема! Хайде там да живеем.

А Шаро направо му се изсмя:

— Чудо голямо — печка! Глупости! Това ли е най-важното в една къща? Аз каква къща намерих — това се казва къща! Там такава кучешка колиба има — разкошна! Никаква къща не ни трябва! Всички ще се поберем в колибата!

Чичо Фьодор ги прекъсна:

— И двамата нищо не разбирате! В къщата непременно трябва да има телевизор. И големи прозорци. Аз намерих точно такава къща. Покривът е червен. И двор с градина има. Елате да я видите!

И те тръгнаха да я видят. Щом се приближиха, Шаро извика:

— Та това е моята къща! Аз за тази колиба говорех.

— И моята печка! — рече котаракът. — За такава печка цял живот съм си мечтал! Когато беше студено.

— Много добре! — каза чичо Фьодор. — Сигурно наистина сме избрали най-хубавата къща.

Разгледаха къщата и се зарадваха. Всичко имаше в нея. И печка, и легла, и перденца на прозорците! И радио, и телевизор в ъгъла. Наистина, старичък. И различни котлета имаше в кухнята, чугунени. И в градината всичко беше посадено. И картофи, и зеле. Само че беше запустяло, неоплевено. А в бараката имаше въдица.

Чичо Фьодор взе въдицата и отиде да лови риба. А котаракът и кучето запалиха печката и донесоха вода. След това ядоха, послушаха радио и легнаха да спят. Много им харесваше тази къща.

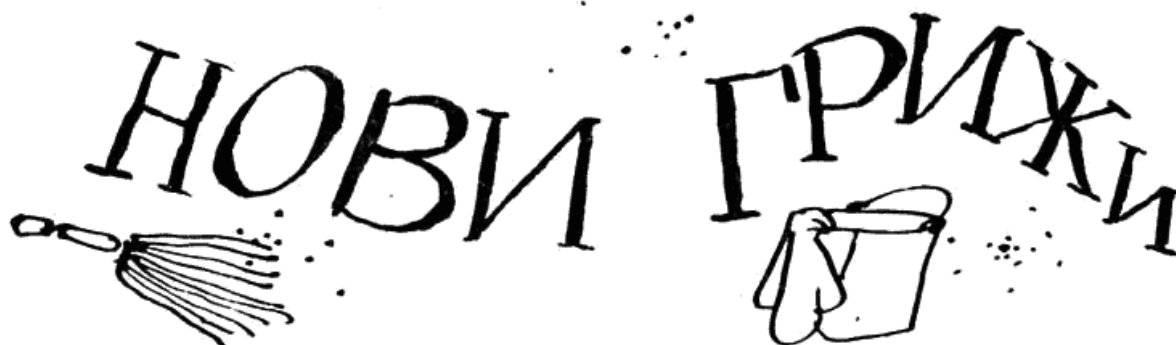
На другата сутрин чичо Фьодор, кучето и котаракът оправяха къщата. Обираха паяжините, изнасяха боклука, чистиха печката. Котаракът беше най-старателен — той обичаше чистотата. Бършеше с парцала всички шкафове, завираше се под всички дивани. Къщата и така не беше особено мръсна, ама сега съвсем заблестя.

А от Шаро нямаше много полза. Само тичаше, лаеше от радост и кихаше във всички ъгли. Чичо Фьодор не издържа и го прати в градината

да заравя картофите. И кучето така се разработи, че пръстта се разлетя на всички страни.

Трета глава

Трудиха се така през целия ден. И морковите изплевиха, и зелето. Нали бяха дошли да живеят тук, а не да си играят.

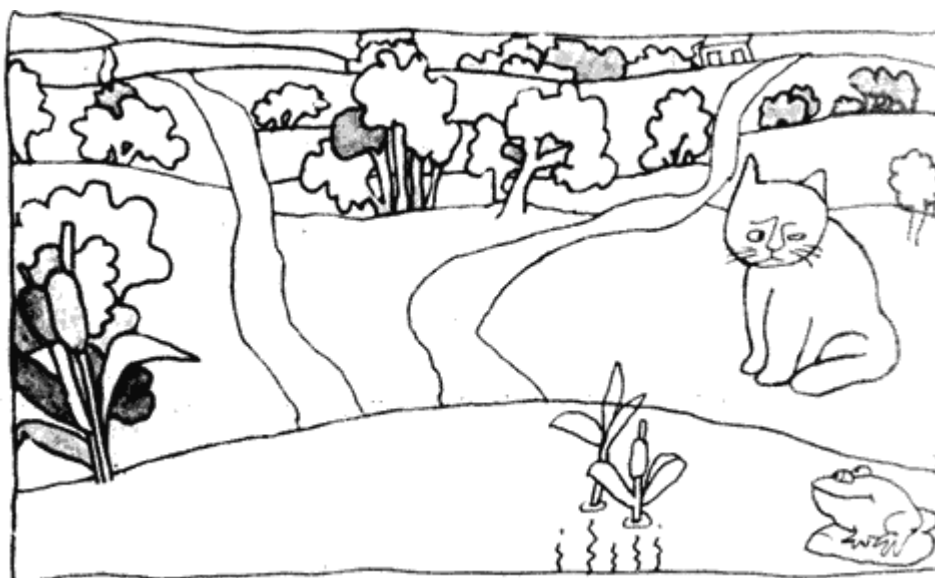
А след това тръгнаха към рекичката да се измият и най-важното, да изкъпят Шаро.

— Съвсем си се занемарил — каза чичо Фьодор. — Ще трябва хубавичко да се изкъпеш.

— И на мен ми се иска — отвърна кучето, — ама ми трябва помощ. Сам не мога. Сапунът ми се изплъзва от зъбите. А без сапун, това не е миене! Само така, мокрене!

Той се потапяше във водата, а чичо Фьодор го насапунисваше и му разрешаваше козината. А котаракът се разхождаше по брега и все тъгуваше за разните му океани. Нали си беше морски котарак, само дето го беше страх от водата.

След това си тръгнаха към къщи по пътеката, под слънчицето. А насреща им някакъв чичко тича. Червендалест, с шапка. На години около петдесетте и нещо отгоре. (Не че върху чичкото имаше нещо отгоре, а възрастта му беше с нещо отгоре. Значи той е на петдесет години и още малко.) Чичкото спря и попита:

— Ти, момченце, чие си? Откъде се взе при нас на село?

Чичо Фьодор отговори:

— Аз съм ничий. Аз съм си момче. Свое собствено. Пристигнах от града.

Гражданинът с шапката страшно се изненада и рече:

— Няма такова нещо, децата да са си просто деца. Свой собствени. Децата непременно са нечии.

— Защо да няма? — разсърди се Матроскин. — Аз например съм котарак — просто котарак! Свой собствен!

— И аз съм си свой собствен! — каза Шаро.

Чичото съвсем се обърка. Гледа — и кучетата говорят, и котарците. Нещо необикновено има тук. Значи, нередност. А отгоре на всичко и чичо Фьодор взе, че премина в настъпление:

— А вие защо питате? Да не сте случайно от милицията?

— Не, не съм от милицията — отговори чичото. — От пощата съм. Аз съм тукашният раздавач Печкин. Затова трябва всичко да знам. За да нося писмата и вестниците. Вие например за какво сте абонирани?

— Аз ще се абонирам за „Мурзилка“ — каза чичо Фьодор.

— А аз за нещо ловно — обади се Шаро.

— А вие? — попита чичото котарака.

— А пък аз за нищо — отговори той. — Ще правя икономии.

Четвърта глава

Веднъж котаракът каза:

— Докога ще я караме без мляко? Така направо може да си умрем. Трябва да купим крава.

— Трябва — съгласи се чичо Фьодор. — Но откъде да намерим пари?

— Да вземем на заем — предложи кучето. — От съседите.

— А как ще ги върнем? — попита котаракът. — Нали трябва да ги връщаме.

— Ще им ги връщаме с мляко.

Но котаракът не се съгласи:

— Щом ще си даваме млякото, тогава за какво ни е кравата?

— Значи, трябва да продадем нещо — рече Шаро.

— Какво?

— Нещо, което не ни трябва.

— За да продадем нещо, което не ни трябва — разсърди се котаракът, — първо трябва да купим нещо, което не ни трябва. А ние нямаме пари — Той погледна кучето и предложи: — Хайде, Шаро, тебе да продадем.

Шаро чак подскочи:

— Как така — мене?

— Ами така. Ти си вече охранено куче, красиво. За тебе всеки ловец ще даде сто рубли. Че и повече. А после ти ще избягаш от него и пак ще се върнеш при нас. Ама вече ще си имаме крава.

— Да-да! — викна Шаро. — Ами ако ме завържат на синджир! Хайде, котарако, тебе да продадем. Ти също си охранен. Гледай какъв си станал дебел. А котараците не ги завързват на синджири.

Тогава се намеси чичо Фьодор:

— Никого няма да продаваме. Ще тръгнем да търсим имане.

— Ура! — извика Шаро. — Най-последно! — И тихичко попита котарака: — А какво е това имение?

— Не имение, а имане — отвърна котаракът. — Това са пари и съкровища, които хората са закопали в земята. Разбойници най-различни.

— А защо?

— Ами ти защо си заравяш кокалите в градината и ги криеш под печката?

— Аз ли? За после.

— И те за после.

Кучето веднага разбра всичко и реши да си скрие кокалите на друго място, за да не знае котаракът къде са.

И тръгнаха те да търсят имане. Котаракът рече:

— Ама как не съм се сетил досега за това съкровище? Така ще можем и крава да си купим, и в градината няма да има нужда да работим. Всичко ще можем да си купуваме от пазара.

— И от магазина — каза Шаро. — Месо е най-добре да се купува от магазина.

— Защо?

— Има повече кокали.

Точно тогава стигнаха до едно място в гората. Там имаше голям, пълен с ягоди хълм, а в хълма — пещера. Някога в нея са живели разбойници. Чичо Фьодор започна да копае. А кучето и котаракът седнаха наблизо на един камък. Кучето попита:

— А ти, чичо Фьодор, защо не потърси съкровище в града?

Чичо Фьодор каза:

— Ама че си чуден! Кой търси съкровище в града! Там не може дори да се копае — навсякъде е асфалтирано. А тук виж колко е мека земята, само пясък. За нула време ще намерим съкровище. И ще си купим крава.

Кучето рече:

— Хайде тогава, като намерим съкровището, да го разделим на три части.

— Защо? — попита котаракът.

— Защото на мен крава не ми трябва. Аз млякото много-много не го обичам. Ще си купувам салам от магазина.

— И аз не обичам особено мляко — каза чичо Фьодор. — Виж, ако кравата даваше боза или лимонада...

— Само моите пари няма да стигнат за крава! — заспори котаракът. — В стопанството е необходима крава. Какво ще е това стопанство без крава?

— Не ме интересува! — каза Шаро. — Не е задължително да купуваш голяма крава. Купи малка. Има такива специални крави, за котараци. Наричат се кози.

В този миг лопатата на чичо Фьодор взе, че издрънча в нещо — а то да било обкован сандък. Пък в него — всякакви съкровища и старинни монети. И скъпоценни камъни. Взеха те сандъка и си тръгнаха към къщи. А насреща им бърза раздавачът Печкин.

— Ти, момченце, какво носиш в този сандък?

Котаракът Матроскин, нали си е хитър, каза:

— Ходихме за гъби.

Но и Печкин не беше прост:

— А сандъка за какво ви е?

— За гъбите. Консервираме ги в него. Направо в гората. Ясно ли ви е?

— Разбира се, че ми е ясно. Какво неясно може да има тук — каза Печкин. А всъщност нищо не му беше ясно. Нали за гъби се ходи с кошници. А те — със сандък! Да бяха тръгнали с куфар! Но все пак Печкин ги остави на мира.

А те вече се бяха прибрали в къщи. Погледнаха — сандъкът беше пълен с пари. Не крава — цяло стадо заедно с бика можеха да си купят. И решиха, че всеки ще си направи подарък. Каквото иска, това ще си купи.

Цялото произведение можете да прочетете в тази дигитална библиотека: <https://chitanka.info/text/36556>

Материала подготви: Десислава Бейска

Провери: Диляна Гаджева